

Лариса СИТНИК,
головний бухгалтер
централізованої бухгалтерії
управління освіти і науки
Дніпропетровської міської ради

Скорочення фінансування навчальних закладів негативно відбивається і на можливості передплати необхідних періодичних видань. Автор статті дає роз'яснення щодо механізму здійснення передплати періодичних видань для загальноосвітніх навчальних закладів, джерел фінансування та термінів оформлення передплати.

Як здійснити передплату періодичних видань

У більшості випадків передплата періодичних видань для загальноосвітніх навчальних закладів здійснюється наприкінці року на повний наступний рік або двічі на рік на відповідні півріччя. Утім придбати друковані видання можна і впродовж року.

Це дає змогу керівникові навчального закладу в умовах обмеженого фінансування визначитися у виборі видань, які найбільш широко висвітлюють загальні питання освіти, сприяють якісному управлінню навчальним закладом та інформаційному забезпеченню навчально-виховного процесу. Одним із таких видань є журнал-інновація «Шкільний бібліотечно-інформаційний центр», що все більше знаходить своїх прихильників в освітнянському середовищі. Як, коли і за рахунок яких коштів можна оформити передплату на це та інші необхідні школі періодичні видання — спробуємо дати відповіді, опираючись на відповідні нормативні документи.

Звідки взяти кошти на передплату періодичних видань

Передплата періодичних видань у навчальних закладах може здійснюватися як за рахунок коштів загального, так і спеціального фондів.

Ураховуючи, що обсяг коштів загального фонду в більшості закладів обмежений, передплата журналу може здійснюватися за рахунок надходжень до спеціального фонду. Перелік груп власних надходжень бюджетних установ, вимог щодо їх утворення та

напрямів використання передбачений пунктом 4 статті 13 Бюджетного кодексу України.

Так на передплату періодичних видань, у т.ч. і журналу «Шкільний бібліотечно-інформаційний центр», навчальний заклад може спрямувати кошти, що надійшли до закладу як:

- плата за послуги, що надаються бюджетними установами (у собівартість платних послуг можна включити видатки на передплату періодичних видань);
- надходжень від господарської та/або виробничої діяльності;
- благодійні внески;
- кошти, отримані від виконання окремих доручень від підприємств, організацій, а також фізичних осіб, тобто батьків і ін.

Плата за освітні послуги

Плата за послуги, що надаються закладом згідно з його основною діяльністю, належить до першої підгрупи першої групи власних надходжень. Ці кошти направляються на покриття витрат, пов'язаних із організацією і наданням послуг Кошти цієї підгрупи можуть бути використані на передплату періодичних видань.

Надходження від додаткової господарської діяльності

До другої підгрупи першої групи власних надходжень належать надходження, одержані від господарської та виробничої діяльності. Їх використовують на організацію такої діяльності. Оскільки періодичні видання висвітлюють питання, що пов'язані і з господарською діяльністю, то кошти, одержані від такої діяльності, також можуть бути використані на передплату.

Надходження від реалізації майна (макулатури)

До власних надходжень закладу належать також надходження від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна). До такого майна належить і макулатура. Реалізація макулатури — це операція, що пов'язана з переданням права власності на неї іншому власнику в обмін на еквівалентну суму коштів. Розрахунки підприємств, які здійснюють операції з вторинною сировиною, мають проводитися в безготівковій формі шляхом перерахування належних до виплати коштів на спеціальні реєстраційні рахунки бюджетних установ.

Кошти, отримані закладом від здачі макулатури, зараховуються до доходів спеціального фонду кошторису. Одержані від реалізації макулатури надходження, належать до четвертої підгрупи першої групи власних надходжень і в повному обсязі залишаються у розпорядженні закладу. Відповідно до пункту 4 статті 13 Бюджетного кодексу України використовуються такі надходження на:

- ремонт, модернізацію чи придбання нових необоротних активів та матеріальних цінностей, покриття витрат, пов'язаних із організацією збирання і транспортування відходів і брухту на приймальні пункти;
- господарські потреби бюджетних установ, включно з оплатою комунальних послуг та енергоносіїв .

Отож кошти, одержані від реалізації макулатури, можуть бути використані й на придбання періодичних видань.

Додаткові
джерела
надходжень

Першу підгрупу другої групи власних надходжень бюджетних установ утворюють кошти, перераховані бюджетним установам для виконання окремих доручень, а також *благодійні внески, гранти та дарунки*. На цьому виді надходжень ми зупинимося детальніше, оскільки це найзручніший спосіб здійснення передплати видань для навчального закладу.

Згідно зі статтею 105 Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 778, джерелами фінансування навчальних закладів є і благодійні внески юридичних та фізичних осіб.

Нагадаємо, що благодійна допомога може надаватися закладу у вигляді як одноразової, так і систематичної фінансової, матеріальної та іншої допомоги.

Основним документом, що регулює питання, пов'язані з благодійною діяльністю в Україні, є Закон України «Про благодійництво та благодійні організації» від 16 вересня 1997 р. № 531\97-ВР. Такі внески можуть надходити до закладу в грошовій формі за напрямами видатків, визначеними благодійником, а також як товари, роботи, послуги. Якщо благодійником конкретні цілі використання коштів не визначено, шляхи спрямування благодійних внесків визначаються керівником закладу виключно до витрат, пов'язаних із основною діяльністю закладу.

Як впливає з наведеного вище, благодійник може визначити цілі використання благодійної допомоги, тому батьки можуть зазначити конкретну ціль витрачання їх коштів, наприклад: «Для передплати журналу "Шкільний бібліотечно-інформаційний центр"». Якщо ж батьки не зазначать цілі використання своїх благодійних внесків, рішення щодо напрямку їх витрачання може прийняти керівник закладу. На зазначене вказує лист Міністерства юстиції України від 29 липня 2010 р. № 604-0-2-10.

Див. додаток 1

Як було зазначено, благодійні внески належать до першої підгрупи другої групи власних надходжень. Як правило, розпорядники бюджетних коштів не планують у кошторисі надходження благодійних внесків, адже у більшості випадків невідомо напевно, надійдуть до закладу такі кошти чи ні. Тому в разі їх фактичного надходження закладу потрібно буде внести зміни до кошторису в частині спеціального фонду відповідно до вимог пунктів 47 та 49 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 р. № 228.

Для обліку цих надходжень призначено субрахунок 324 «Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку грошових коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень». Такі надходження відображають у меморіальному ордері № 3 «Накопичувальна відомість руху грошових коштів спеціального фонду в органах Державного казначейства України (установах банків)» форма № 382 (бюджет).

У разі отримання благодійної допомоги, що має цільовий характер, заклади мають звітувати перед благодійниками про її використання.

Відображення придбання періодичних видань у бухгалтерському обліку

Зазначимо, що придбання періодичних, інформаційних, довідкових видань, крім бібліотечних фондів, може здійснюватися за кодом економічної класифікації видатків (КЕКВ) 1131 «Пред-

Якщо батьки вирішили за рахунок коштів, що надійшли до закладу у вигляді благодійної допомоги, передплатити необхідні школі видання, внески батьків у цій ситуації мають цільове призначення, а відтак, направляються виключно за вимогою батьків тобто, на передплату зазначених видань

мети, матеріали, обладнання та інвентар, у тому числі м'який інвентар та обмундирування». У листах Державної казначейської служби України від 14 вересня 2011 р. № 17-08/278-1569 та від

11 листопада 2011 р. № 17-08/728-4394 зазначено, що приналежність періодичних видань та іншої літератури до бібліотечного фонду повинна регламентуватися відомчими нормативними актами. Якщо періодичні видання (газети, журнали) належать до бібліотечного фонду, то оплата провадиться за КЕКВ 2110 «Придбання обладнання і предметів довгострокового користування».

Див. додатки 2, 3

Отже, якщо батьки вирішили за рахунок коштів, що надійшли до закладу у вигляді благодійної допомоги, передплатити необхідні школі видання, внески батьків у цій ситуації мають цільове призначення, а відтак, направляються виключно за вимогою батьків, тобто на передплату зазначених видань.

Таким чином, керівники навчальних закладів повинні зважити на цю ситуацію й у разі можливості оформити передплату необхідного видання саме зараз.

ПРАЙС-ЛИСТ ПЕРЕДПЛАТИ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ НА ДРУГЕ ПІВРІЧЧЯ 2012 РОКУ

Назва видання	Передплатний індекс	Періодичність виходу на півріччя	Вартість на мінімальний строк передплати, грн	Вартість на півріччя, грн
Освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання (систематичне видання)	49303	2	142.25	284.50
Шкільний бібліотечно-інформаційний центр (повне видання)	49563	6	62.58	375.48
Інформаційне забезпечення навчального процесу	89234	6	41.92	251.52
Бібліотечна робота	89235	6	36.59	219.54
Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо»	89236	6	84.86*	254.58*
Бібліографічні списки	89842	6	21,43	128,58

* Вартість указана з ПДВ

Передплата здійснюється в поштових відділеннях зв'язку за Каталогом видань України державного видавництва «Преса» або через розповсюджувачів у редакції